

Svensk författningssamling

Förordning om producentansvar för däck

SFS 2023:133

Publicerad
den 21 mars 2023

Utfärdad den 16 mars 2023

Regeringen föreskriver¹ följande.

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om ett system för utökat producentansvar för hantering av uttjänta däck.

2 § Förordningen är meddelad med stöd av

- 15 kap. 12 § i fråga om 15 och 36 §§,
- 15 kap. 13 § miljöbalken i fråga om 9, 10, 35 och 44 §§,
- 15 kap. 14 § miljöbalken i fråga om 11–13 och 44 §§,
- 15 kap. 15 § miljöbalken i fråga om 14, 16–21, 23–25, 27–34 och 44 §§,
- 15 kap. 45 § miljöbalken i fråga om 37 §,
- 8 kap. 11 § regeringsformen i fråga om 44 §, och
- 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

Bestämmelse i annan förordning

3 § I 5 kap. 5 b § avfallsförordningen (2020:614) finns en bestämmelse om att uttjänta däck som inte är monterade på en uttjänt bil endast får lämnas till en producentansvarsorganisation, till någon som enligt 15 § är skyldig att ta emot däck i samband med att den tillhandahåller andra däck eller till en verksamhet som regummerar däck.

Ordförklaringar

4 § I denna förordning avses med

- däck*: en däckstomme med slitbana,
- uttjänta däck*: däck som är avfall, och
- regummera däck*: att byta slitbana på ett däck eller sätta på en ny slitbana på en däckstomme.

5 § Med *producent* avses i denna förordning den som yrkesmässigt

1. för in däck till Sverige och
 - a) använder däcken i en yrkesmässig verksamhet, eller
 - b) släpper ut däcken på den svenska marknaden,
2. tillverkar däck i Sverige och släpper ut dem på den svenska marknaden,
3. från ett annat land än Sverige säljer däck till en slutlig användare i Sverige, om den slutliga användaren inte omfattas av 1 a, eller

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2018/851.

4. regummerar däck och släpper ut dem på den svenska marknaden.

Med däck avses även däck som är monterade på sådana fordon och redskap som avses i 8 §.

Den som är producent enligt förordningen (2023:132) om producentansvar för bilar och den som regummerar däck som tidigare har släppts ut på den svenska marknaden anses dock inte vara producent enligt denna förordning.

6 § I denna förordning avses med

vara etablerad i Sverige: att ha hemvist eller säte i Sverige och bedriva en yrkesmässig verksamhet här,

tillhandahålla ett däck på den svenska marknaden: att mot betalning eller gratis göra däck tillgängliga för distribution, förbrukning eller användning på den svenska marknaden i samband med yrkesmässig verksamhet, och

släppa ut ett däck på den svenska marknaden: att för första gången tillhandahålla däck på den svenska marknaden.

7 § Ord och uttryck i denna förordning har i övrigt samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2020:614).

Tillämpningsområde

8 § Denna förordning ska tillämpas på däck för personbilar, lastbilar, bussar, motorcyklar, traktorer, terrängmotorfordon, motorredskap, släpfordon och efterfordon.

Skyldighet för en producent att göra en anmälan

9 § Den som avser att i egenskap av producent tillhandahålla däck på den svenska marknaden eller föra in däck till Sverige och använda dem i en yrkesmässig verksamhet, ska anmäla detta till Naturvårdsverket. Anmälan ska göras innan däcken tillhandahålls på marknaden eller förs in till Sverige.

En anmälan ska innehålla

1. producentens namn, kontaktuppgifter och person- eller organisationsnummer,

2. uppgift om vilken typ av däck som producenten ska släppa ut eller använda, och

3. uppgift om vilken producentansvarsorganisation som producenten tillhandahåller eller anlitar.

10 § En producent som har gjort en anmälan enligt 9 § ska snarast underrätta Naturvårdsverket om ändringar i fråga om de uppgifter som har lämnats.

Producentombud

11 § En producent som inte är etablerad i Sverige får utse ett producentombud som är etablerat i Sverige. Producentombudet ska utses genom en skriftlig fullmakt.

Producentombudet ska i stället för producenten fullgöra skyldigheterna i denna förordning i fråga om de produkter som omfattas av producentombudets anmälan.

12 § Ett producentombud som har utsetts enligt 11 § ska anmäla detta till Naturvårdsverket.

En anmälan ska innehålla

1. producentombudets namn, kontaktuppgifter, person- eller organisationsnummer och en kopia av fullmakten,

2. producentens namn, kontaktuppgifter, person- eller organisationsnummer, eller om sådant inte finns, producentens skatteregistreringsnummer, och

3. uppgift om vilken produkt som ombudet ska ansvara för.

Om producenten inte har gjort en anmälan enligt 9 § ska producentombudet i samband med en anmälan enligt första stycket lämna de uppgifter som avses i 9 § 2 och 3.

13 § Ett producentombud som har gjort en anmälan enligt 12 § ska snarast underrätta Naturvårdsverket om ändringar i fråga om de uppgifter som har lämnats.

Skyldighet att anlita eller själv tillhandahålla en producentansvarsorganisation

14 § En producent som släpper ut däck på den svenska marknaden eller för in däck till Sverige och använder dem i en yrkesmässig verksamhet ska anlita eller själv tillhandahålla en producentansvarsorganisation som är godkänd enligt 24 §.

Skyldighet att ta emot uttjänta däck

15 § Den som vid sitt affärsställe tillhandahåller däck till en slutlig användare ska i samband med att däcken säljs, utan att begära ersättning, ta emot samma mängd uttjänta däck från köparen.

Krav på en producentansvarsorganisation

Insamlingsmål

16 § En producentansvarsorganisation ska från och med den 1 januari 2027 se till att minst 95 procent av alla uttjänta däck samlas in.

Insamlingsgraden ska beräknas genom att vikten av de insamlade uttjänta däcken under ett kalenderår delas med 90 procent av den genomsnittliga vikten av de däck som de producenter som har anlitat producentansvarsorganisationen har släppt ut på marknaden eller fört in till Sverige under de föregående tre kalenderåren.

Likabehandling av producenter

17 § En producentansvarsorganisation ska ge producenter, oavsett storlek och ursprung, möjlighet att uppfylla kravet i 14 § utan villkor som diskriminerar någon producent.

Ersättning från producenter till producentansvarsorganisationer

18 § Vid beräkningen av den ersättning som en producentansvarsorganisation tar ut från en producent ska producentansvarsorganisationen ta hänsyn till den mängd däck som producenten för in till Sverige eller släpper ut på den svenska marknaden.

Lämpliga och rikstäckande mottagningssystem

19 § En producentansvarsorganisation ska tillhandahålla ett lämpligt och rikstäckande mottagningssystem för uttjänta däck. Ett mottagningssystem är lämpligt om

1. uttjänta däck tas emot kostnadsfritt,

2. det finns mottagningsställen som är lättillgängliga för den som vill lämna ifrån sig uttjänta däck, och

3. de uttjänta däck som lämnas in tas om hand på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

En producentansvarsorganisation behöver inte ta emot en större mängd uttjänta däck än vad som står i rimlig proportion till den verksamhet som bedrivs av de producenter som anlitar organisationen.

Ett mottagningsystem är rikstäckande om det finns insamlingsplatser i varje kommun med en geografisk spridning inom kommunen som är skälig med hänsyn till befolkningstätheten och övriga omständigheter.

20 § En producentansvarsorganisation ska utan kostnad hämta sådana uttjänta däck som har tagits emot av den som tillhandahåller däck vid ett fast affärsställe enligt 15 §. Hämtning ska genomföras i den omfattning som är skälig med hänsyn till mängden insamlade däck och risken för negativa effekter på människors hälsa och miljön.

Rutiner för internkontroll

21 § En producentansvarsorganisation ska ha rutiner för internkontroll för att säkerställa

1. att den ersättning som betalas av producenterna uppfyller de krav som anges i 18 §,
2. kvaliteten på de uppgifter som ska lämnas enligt 31 §, och
3. att kraven i förordning (EG) nr 1013/2006 uppfylls.

Godkännande av en producentansvarsorganisation

22 § Frågor om godkännande av en producentansvarsorganisation prövas av Naturvårdsverket.

23 § En ansökan om godkännande av en producentansvarsorganisation ska vara skriftlig och innehålla

1. sökandens namn, kontaktuppgifter och organisationsnummer,
2. uppgift om villkoren för att anlita producentansvarsorganisationen,
3. uppgift om hur mottagningsystemet ska utformas och drivas,
4. uppgift om hur insamlingsmålet i 16 § ska uppnås, och
5. uppgifter som i övrigt behövs för en prövning av om producentansvarsorganisationen kan antas uppfylla kraven i denna förordning.

En ansökan om godkännande ska vara inlämnad senast den 31 mars året innan verksamheten ska påbörjas. En ansökan om förnyat godkännande ska vara inlämnad senast den 31 mars året innan godkännandet löper ut.

Beslut om godkännande

24 § Ett godkännande får endast ges till en producentansvarsorganisation som

1. har ekonomiska och organisatoriska förutsättningar att upprätthålla ett mottagningsystem som uppfyller kraven i 19 §, och
2. i övrigt kan antas uppfylla kraven i denna förordning.

25 § Ett godkännande får förenas med de villkor som behövs och ska begränsas till att avse viss tid, dock längst tio år.

26 § Naturvårdsverket ska informera allmänheten om vilka producentansvarsorganisationer som är godkända.

27 § Naturvårdsverket får, på eget initiativ, ändra ett villkor som ett godkännande är förenat med till en producentansvarsorganisations nackdel, om det behövs för att producentansvarsorganisationen ska uppfylla kraven i denna förordning.

Naturvårdsverket får även ompröva ett villkor om en producentansvarsorganisation har ansökt om det.

28 § Naturvårdsverket får återkalla ett beslut om att godkänna en producentansvarsorganisation om producentansvarsorganisationen inte uppfyller kraven i denna förordning och bristerna är av väsentlig betydelse.

Ett godkännande ska återkallas om producentansvarsorganisationen har upphört med sin verksamhet. En producentansvarsorganisation som avser att upphöra med sin verksamhet ska anmäla det till Naturvårdsverket.

Driften av ett mottagningssystem

29 § En producentansvarsorganisation ska

1. fortlöpande se till att mottagningssystemet uppfyller kraven i 19 §,
2. snarast underrätta Naturvårdsverket om sådana förändringar av hur mottagningssystemet organiseras eller drivs som kan påverka bedömningen av mottagningssystemets lämplighet och täckningsgrad,
3. snarast underrätta Naturvårdsverket om vad som kommer fram vid samråd med kommunen enligt 30 §, och
4. lämna de uppgifter till kommunen som kommunen behöver för att uppfylla kravet på att lämna information till hushåll i 37 §.

Samråd under driften av mottagningssystemet

30 § En producentansvarsorganisation ska, om det behövs eller om en kommun begär det, samråda med berörda kommuner i frågor som rör mottagningssystemet.

Årlig rapportering till Naturvårdsverket

31 § En godkänd producentansvarsorganisation ska senast den 31 mars varje år lämna uppgifter till Naturvårdsverket om vikten av de insamlade uttjänta däck som har samlats in under närmast föregående kalenderår.

Producentansvarsorganisationen ska samtidigt redogöra för hur de insamlade däcken har behandlats i fråga om förberedelse för återanvändning, materialåtervinning och energiutvinning och för hur däcken slutligt har omhändertagits.

Information som en producentansvarsorganisation ska göra tillgänglig

32 § En producentansvarsorganisation ska vidta lämpliga åtgärder för att informera innehavare av uttjänta däck om

1. var uttjänta däck kan lämnas till ett mottagningssystem och att inlämningen är gratis,
2. det återvinningsresultat som producentansvarsorganisationen bidrar till,
3. vikten av att uttjänta däck tas om hand på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt, och
4. vikten av att minska nedskräpningen.

33 § En producentansvarsorganisation ska på sin webbplats göra information tillgänglig om

1. vilka som äger producentansvarsorganisationen,
2. vilka producenter som har anlitat producentansvarsorganisationen,
3. hur den ersättning som tas ut från en producent beräknas, angett i kronor per sålt däck eller per kilogram däck som släpps ut på den svenska marknaden,
4. på vilka grunder producentansvarsorganisationen väljer att anlita aktörer för att hantera uttjänta däck, och
5. hur insamlingsmålet i 16 § uppnås.

Samverkan med andra godkända producentansvarsorganisationer

34 § En producentansvarsorganisation ska samverka med andra godkända producentansvarsorganisationer om hur kostnader och intäkter för det avfall som har tagits emot och behandlats ska fördelas mellan producentansvarsorganisationerna.

Krav på producenter

Årlig rapportering till Naturvårdsverket

35 § En producent, eller den som har gjort en anmälan enligt 9 §, ska senast den 31 mars varje år rapportera till Naturvårdsverket

1. totalvikten på de däck som producenten under det närmast föregående kalenderåret har släppt ut på den svenska marknaden eller fört in till Sverige för att använda i en yrkesmässig verksamhet, eller
2. om den rapporteringsskyldiga inte har släppt ut några däck under föregående kalenderår, uppgift om detta.

Rutiner för internkontroll

36 § En producent ska ha rutiner för internkontroll för att säkerställa kvaliteten på uppgifterna som ska lämnas enligt 35 §.

Kommunens ansvar att lämna information

37 § Kommunen ska lämna information till hushåll om

1. var det finns mottagningsställen på allmän plats i kommunen där det finns möjlighet att lämna uttjänta däck, och
2. betydelsen av att uttjänta däck tas om hand på ett från miljösynpunkt godtagbart sätt.

Statistik

38 § Uppgifter som lämnas till Naturvårdsverket enligt denna förordning får användas av Naturvårdsverket för att framställa statistik.

Löpande dialog med aktörer

39 § Naturvårdsverket ska se till att relevanta aktörer ges möjlighet att föra en löpande dialog i frågor som har betydelse för producentansvaret.

Tillsyn

40 § I 26 kap. miljöbalken och i 2 kap. 24 § miljötillsynsförordningen (2011:13) finns bestämmelser om tillsyn.

41 § I förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken finns bestämmelser om avgifter.

Miljösanktionsavgifter

42 § Bestämmelser om miljösanktionsavgifter finns i förordningen (2012:259) om miljösanktionsavgifter.

Överklagande

43 § Bestämmelser om överklagande finns i 19 kap. 1 § tredje stycket och 21 kap. 1 § andra stycket miljöbalken.

Bemyndiganden

44 § Naturvårdsverket får meddela

1. ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas av producenter, producentombud och producentansvarsorganisationer enligt 9, 12, 31 och 35 §§,

2. föreskrifter om att en producentansvarsorganisation när den bestämmer den ersättning som en producent ska betala till organisationen ska ta hänsyn till ett däck miljöpåverkan under dess livscykel, och

3. föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2024.

2. Genom förordningen upphävs förordningen (1994:1236) om producentansvar för däck.

3. Bestämmelserna i 31 och 35 §§ tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2024.

4. Bestämmelserna i 5 § i den upphävda förordningen (1994:1236) om producentansvar för däck gäller fortfarande för uppgifter som avser tiden före den 1 januari 2024.

5. Förordningen tillämpas före ikraftträdandet i fråga om anmälningar från producenter och producentombud enligt 9 och 12 §§ som lämnas in till Naturvårdsverket efter den 1 januari 2023 och som avser tid efter den 1 januari 2024.

6. Förordningen tillämpas före ikraftträdandet i fråga om en ansökan om godkännande av en producentansvarsorganisation enligt 23 § som avser tid efter ikraftträdandet. Om verksamheten ska bedrivas under 2024 ska en sådan ansökan lämnas in senast den 31 maj 2023.

På regeringens vägnar

PAULINA BRANDBERG

Linnéa Klefbäck
(Klimat- och
näringslivsdepartementet)